

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.

Pe un jum. . 14 "

Pe o lună . 2.40 "

Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.Telefon pentru oraș și
comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA

și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferencz-utca 20.

INSERTIUNILE

se primesc la adminis-
trație.Mulțămite publice și Loc de-
schis costă fiecare șir 20 fil.
Manuscripte nu să ina-
polază.

Gazurile dela Șarmășel.

De Vasile C. Osvadă.

În primăvara anului trecut s'a pornit o întinsă agitație pentru fondarea unei societăți, chemată să finanțeze *isvoarele de petrol* ce s'ar fi găsit pe moșia subprefectului Veszprény din Șarmășel — comună situată în Câmpia Ardealului, în apropiere de calea ferată ce duce dela Ludoșul de Murăș la Bistrița.

În vremea ce se lucra pentru înșghebarea acestei societăți — specialiștii opriri în drum au constatat că la Șarmășel nu au isbucnit isvoare de petrol ci isvoare de gaz de metan, la fel cu gazurile cunoscute și folosite în America ca putere motorică, caloriferă și de luminat.

Pe urmele acestor constatări, justificate de cercetări amănunțite — guvernul țării a prevenit orice întrebuintare și recunoaștere de valoare a acestor gazuri și prezentând corpurilor legiuitoare proiectul de lege despre fosfate și bitume, a făcut din gazurile dela Șarmășel — *monopol de stat*.

În temeiul legii nouilor monopoluri, guvernul a studiat, prin experți distinși, valoarea și felul de întrebuintare a gazurilor, descoperite la Șarmășel prin o norocoasă întâmplare. Cercetările făcute au dovedit că aceste gazuri pot fi întrebuintate pentru luminat, încălzit și

ca putere motorică și astfel importanța inconmensurabilă a acestor gazuri va fixa o nouă direcție întregii economii a Ardealului și a țării întregi. Puterea motorică, lampantă și caloriferă a gazurilor dela Șarmășel se cifrează pe minută la zeci de mii de puteri de cai — în timp ce producțiunea acestei puteri *izvoarește* ca dar al pământului fără a cere în schimb vre-o jertfă de muncă și de capital. Recunoscută odată această putere s'a pornit puvoiiul socotelilor și al combinațiilor — comerciale.

Specialiștii Budapestei au fost cei întâi care au calculat suma cheltuielilor și foloasele transmisiunii acestor gazuri în capitala țării. După aceste socoteli gazurile dela Șarmășel — cu toată cheltuiala enormă de 30 milioane cât ar costa transmisiunea pe o întindere de peste 460 kmetri — ar oferi Budapestei cel mai ieftin lampant și cea mai ieftină putere motorică și caloriferă.

Guvernul ar socoti pentru metru cub de gaz la Șarmășel 0.5 fileri, Transmisiunea și administrația ar costa 3.5 fileri așa că în total ar costa în Budapesta gazul de Șarmășel 4 fil. pe metru cub. Gazul de azi costă: producția 6.9 fileri, administrația și financiarizarea 4—5 fileri, așa că în total costă 11—12 fileri pro metru cub.

Pespectivile socotite pentru Budapesta au alimentat poftetele și nădejdele de căpătuială a sărăcitei ari-

stocrației maghiare din Ardeal, care a început o luptă desperată pentru limitarea exploatării gazurilor între granițele Ardealului,

Rivalități pătimase și combinații îndrăznețe au premers anchetei forțate de aristocrația ungurească ardeleană și de deputații săcui — ținută la 10 Martie în Cluj.

Specialiștii de seamă și bărbați maghiari cu rost în politică și-au dat întâlnire la Cluj — luând parte la discuția aprinsă și pătimasă ce a urmat.

Oratorii ardeleni nu s'au putut debarasa de „patriotismul” local și în consecință au argumentat necesitatea limitării de exploatare a gazurilor în Ardeal — cu întărirea elementului maghiar — aici „în Ardealul cuitropit de valahi”.

Argumentațiile acestor patrioți gheșeftari — au fost supralicitate de neaoșii Legrádi, cari prin „Pesti Hir-lap” ne oferă *dovezi clasice* despre felul cum înțeleg khon-cetățenii noștri viețuirea pacinică a cetățenilor acestei țări încăpută pe mâni gheșeftărești.

Ziarul șovinismului, reprezentat prin baronul Bánffy, ocupându-se cu ancheta dela Cluj ținută la 10 curent, ajunge la următoarele concluzii:

În chestiunea exploatării gazurilor nu e permis să se afirme numai judecata înțeleaptă și specialistă. Ardeal nu există: l'au șters legile pentru uniune din 1848. Dacă peste tot am permite să se afirme și alte considerații, acele

FOITA ZIARULUI „TRIBUNA”

Maria Pezzè-Pasculato

UȘA DE FIER.

Din italienește de I. T. Alian.

A fost odată un rege, urât cum nu s'a mai pomenit. Și era așa de gros, că au trebuit doi metri de chingă ca să-i facă cingătoarea săbiei, și avea un cap așa de mare că a trebuit pielea a doisprezece miei ca să-i facă o perucă albă, toată cărlionți, după moda de atunci. Cât despre ghete, ce să vă mai spun? Păreau două bărci. Și nu avea o manta roșie cum obișnuesc toți regii, pentru că zicea că mantaua îl obosește, și-l face să nădușască. Însă eu socot că regele nu-și făcuse manta ca să nu mai cheltuiască cu purpura, care costă atât de scump, mai ales că pentru el, cât era de gros i-ar fi trebuit multă de tot.

Dealtminte nu era rău de fel, și când porunca, vorbea blând, iar ciudățenii nu avea nici una. Nu se gândea decât la împărăția sa și la binele poporului său. Și totuș, nu m'ați crede, dar poporul nu era mulțumit, și nu-l asculta de fel.

— Dar nu mai deschide odată ușa de fier? zicea câte un tînăr mai aprins.

— Bătrînii dădeau din cap: — Și pe urmă, ce folos?

Ușa, o ușă mare de fier, cu două canaturi, era în sala tronului, tocmai în fund, și se

chema ușa libertății. Nu fusese deschisă de o mie de ani, o mie de luni și o mie de zile, pentru că de o mie de ani, de o mie de luni, și de o mie de zile se pierduse cheia. Faceți o mică socoteală și spuneți-mi de era ușor s'o găsească.

Supușii săi nu o duceau tocmai rău, Dumineca și de multe ori chiar și Joia mâncau carne, căci mai de demult carnea nu o vedeau decât la Paști și la Crăciun. Însă în împărății ca și în casele oamenilor, câte odată vine câte o nenorocire. De bătea grindina, ori de ieșau rîurile din albie, ori de băntuia boala în vite s'au în oameni, lumea toată cărtea contra guvernului: — Nu mai merge; regele nostru nu este bun de nimic. Trebuie să deschidă ușa de fier.

Zilnic era acelaș cântec: Să deschidă ușa de fier.

Intr'o bună zi, nemuțumirile ajunseră la culme, astfel că poporul se adună sub ferestrele palatului regal și făcu o gălăgie îndrăcită. Regele ieși la fereastra palatului și zise: Dacă strigați toți la olaltă, eu nu înțeleg nimic. Trei dintre voi să vie sus și să-mi spuie ce vreți.

Aleșeră trei dintre cei mai gălăgioși, și-i trimiseră sus. Dar când aceștia intrară în sala tronului atât de goală și atât de sărăcăcioasă, și se văzură în fața regelui aceluia atât de gros și cu chipul sau atât de bun, care suflă în mâni ca să se încălzească, le pieri îndrăzneala.

— Ce veste, poveste? îi întrebă regele cu blîndețe.

Cei trei nu știau cum să înceapă: Iși învârteau căciulile în mână și se uitau în jos. În sfârșit unul își luă inima în dinți și zise:

— Măria-ta, pânea e prea scumpă...

Atunci prinseră curaj și ceilalți:

— Măria-ta, carnea costă prea mult...

— Măria-ta, când se zidesc case nu mai este nevoie să se facă bucătării, căci plătind chiria, care este atât de scumpă, nu ne mai rămâne bani și pentru mâncare...

— Și ce cereți dela mine, oameni buni?

— Să ne deschizi ușa de fier, ziseră toți trei într'un glas.

— Prea bine — răspuse regele — dar cine o s'o deschidă? Știți că de sute de ani se tot caută cheia.

— Măria-ta, pune-ne la încercare...

— Măria-ta, făgăduiește un dar celui ce o va deschide...

— Prea bine; vă făgăduiesc.

— Când, Măria-ta...

— Când?

— Despre mine chiar și mâne.

Cei trei se coborâră în stradă, veseli de parcă cine știe ce luptă ar fi dus cu bietul rege.

A doua zi dimineața, regele ținându-se de vorbă, trimise pe anunțătorul său, împreună cu zece toboșari, și cu zece trîmbițași, să cuture împărăția.

— Brr! Brrrr! Brr! Brrrr! Tu, tu, tuuuuu! Tuu, tu, tuuuuu! Ascultați cuvântul regelui!

nu pot fi decât ale intereselor unghurice. Întru cât admitem și aceste considerații — ajungem la concluzii cu totul opuse celor vizate de ardeleni.

„Dacă vom forța ca viitoarea noastră mare industrie să se desvolte în Ardeal — prin asta vom face neprețuite servicii valahimii. Nu spunem că ar trebui să despoiem cu forța pe valahi de eventualele favoruri ce s'ar creia prin folosirea gazurilor dela Șarmășel. În schimb însă Ungur cu scaun la cap cum poate cere să forțăm marea noastră industrie tocmai în Ardealul cutropit de valahi? Să oferim valahilor miile de favoruri ale marelui industrii, dezvoltarea materială și culturală și să le oferim chiar și câștigul ce ar urma din fatala urcare a plății muncitorilor agricoli?”

Ungurii ardeleni nu simt tragicomicul acelei pretențiuni a lor, că cu forța să asigurăm valahimii progresul — în vreme ce Ungurii să emigreze și pe mai departe — în America? Doar nu doresc să împopulăm țara cu valahi — cari să ia locul Maghiarilor emigrați în America!

Iată o dovadă mai nouă de frățeasca dragoste ce ne-o alimentează frații noștri unguri!

Să cetească aceste rânduri și dl Dr. Pavel Oprea și dl Dr. Mihali, care a spus în dieta țării acum de curând că „terenul economic este singurul în care ne putem întâlni noi Români cu frații unguri”.

Incolo ieșirile și argumentațiile unghurești sunt încă foarte departe de vre-o înțelegere, cu deosebire în urma declarației făcută de Heltai Ferencz, directorul fabricelor de gaz ale orașului Budapesta prin care a spus că în fața tendințelor de limitare ardelenescă a folosirii gazurilor deocamdată abia poate fi vorba despre transmisiunea acelor la Budapesta.

Orice față ar lua însă lucrurile noi suntem datori față de progresul nostru economic să urmărim cu cea mai mare atenție toate fazele ce se vor precipita în exploatarea și planurile

pentru folosirea gazurilor dela Șarmășel.

In special e de dorit ca fruntașii și înțeleghătorii noștri din părțile Șarmășelului să lumineze poporul să nu-și vîndă cu preț de nimic locurile și grădinile ce ar fi potrivite pentru instalații și fabrici ce se vor ridica, îndată-ce gazurile dela Șarmășel vor fi date folosinței practice.

Mai curând ori mai târziu puterea gazurilor va fi transmisă în diferitele părți și în diferitele orașe ale Ardealului și poate ale țării. Atunci cumpărările de terenuri vor fi la ordinea zilei.

Poporul nostru să înțeleagă importanța acestor pasuri, să știe că locurile ce le au în apropierea izvoarelor și a conductelor acestor gaze, *prețuiesc înzecit* și prin urmare să nu le vîndă cu preț de nimic celui întâiu adus de vînturi și de dorul câștigului.

Puterea gazurilor dela Șarmășel va schimba în scurt timp întreaga față producției și va pricinui o adevărată revoluție în viața economică, căreia îi va impune noi temelii cu noi porniri.

Dacă ne vom ști și noi asigura *dela început* — locul convenit în această revoluție economică — cu un ceas vom fi mai curând ajunși la consolidarea economică.

Convocarea corpurilor legiuitoare române. Din Bueurești ni-se telegrafiază: Eri s'au sfârșit și cele din urmă balotajii pentru colegiul I. de Senat. Au fost aleși 9 guvernamentali și 3 liberali.

Corpurile legiuitoare au fost convocate pe 20 Martie.

Toată lumea alerga și anunțătorul cu glas răsunător, că ar fi pătruns prin șapte ziduri, strigă darul făgăduit de rege cui o deschide faimoasa ușă:

4 pungi pline cu bani,
1 cloșcă, 6 curcani,
4 oi și 6 miei,
3 vaci, 4 vitei,
6 lăzi, 5 bidivii,
2 case, 2 moșii,
3 pistoale și 1 pușcă,
1 trăsură, 1 biciușcă.

Sânt patruzeci și nouă? Mi-ar părea rău dacă ar fi uitat vre-unul, pentru că ierau tocmai patruzeci și nouă.

În acelaș timp, însuși regele pregătea totul în sala tronului. A pus să tragă la o parte baldachinul tronului, astfel că ușa de fier să se vadă bine; de cealaltă parte a tronului, lângă perete, a pus un jeli pentru marele cancelar și înaintea jeliului o masă cu un covor roșu, puțin cam tocit, dar foarte frumos. Eu nu știu pentru ce marele cancelar are nevoie de un covor roșu, se scrie așa de bine și fără covor! Dar acest lucru nu ne privește pe noi.

După ce pregătire totul, regele mîncă în grabă ceva, pentru că fix la 12 trebuia să înceapă.

La 12 sala tronului iera plină de lume, și cu greu gardiștii și soldații puteau să ție lumea să nu ocupe și locul dintre tron și ușa de fier.

Marele cancelar, îmbrăcat cu o manta de de catifea neagră, se așeză pe scaunul său. Dintr'un toc de fildeș, scoase o pană de găscă,

o călimară și o nesipelniță și le puse înainte pe masă; deschise o condică mare, și se pregăti să scrie.

Toți cei ce voiau să-și încerce puterile trebuiau să se înscrie în condică.

Un ostaș, cu chivara în cap și armat până în dinți, făcu trei pași înainte.

— Cum te cheamă? îl întrebă marele cancelar.

Curajul, zise ostașul cu glas limpede și tare. Salută pe rege, ridică în sus lancea, și dete cât putu de tare în ușă. Lancea viji în aer și se lovi de ușă cu putere, dar nu lăsă nici o urmă pe fier; sări îndărăt și căzu la picioarele tronului.

Ostașul o luă din nou și din nou o aruncă în ușă, cu mai multă putere. Lancea se rupse în două, dar nici de data asta nu lăsă nici un semn. Atunci ostașul se retrase. Lumea ce admirase puterea lui, se dete la o parte ca să-l lase să treacă, și nimeni nu suflă.

Ieși din mulțime un lucrător, un fierar, gol până la brîu, voinic și nalt. O clipă se opri în fața marelui cancelar și se uită mîndru la el.

— Cum te cheamă?

— *Puterea!*

Cu amîndouă minile, ridică un ciocan mare, și dete în ușă, cu toată puterea brațelor sale musculoase. Sgomotul loviturii fu teribil. Dete iar, și iar, și iar, dar ușa nu se clăti. Lucrătorul se retrase supărat, fără să se uite la tovarășii săi, cari căutau să-l îmbrățișeze.

Atunci eși din lume unul, învălit într'o manta de nu se cunoștea ce este, și fără să se

Mânia contelui Khuen împăciitorul. Ni-se anunță din Budapesta: Monitorul oficial al guvernului, „B. K.” aduce azi o sentință revoltătoare. În baza acestei sentințe, învățătorul român Corneliu Popovici din Șegești (Bihor) e osândit la pierdea funcțiunii sale pentru totdeauna. Pedepsa intră în vigoare peste doi ani dela data publicării sentinței. Vina dlui Popovici e că a votat la alegerile parlamentare cu candidatul român Dr. Vasile Lucaci.

Se sporesc tot mai mult semnele binecuvîntatei împăcări cu Ungurii...

V. Mangra și V. Goldiș.

Cerem scuzele cetitorilor noștri, că contrar intențiilor noastre cele mai bune, firii mereu în odiul unor discuțiuni oțioase, abjecte și personale, nu mai putem închide odată capitolul acesta urit de hărțueli din care e scoasă acum orice idee, orice principiu și înălțare, și nu a mai rămas decât zgura urită a patimilor omenești.

I-am ruga însă să ia în mâni oricare număr al ziarelor cartelate și să vadă de ce arme se uzează împotriva noastră. Deunăzi ne scria un prieten din România, că se face mare caz pe acolo din acuza ridicolă cu numărul nostru unghuresc, și se răspundesc versiuni, drept probă a tradării noastre; că „Tribuna” era acum pe cale să apară în unghurește. Cetitorii noștri cunosc cazul cu numărul unghuresc. El a fost scris și tradus în unghurește de dl Vasile Goldiș, a cărui ingenioasă idee a fost scoaterea lui. Ei bine, acest domn Goldiș, nu numai că face chitic la acuzația infamă ce ni-se aduce pentru o faptă a d-sale, ci are curajul să reproducă un articol al „Drapelului” în care acesta trage la îndoială că dl Goldiș ar fi scris numărul unghuresc. Procedul îl caracterizează perfect pe dl Goldiș. Să-l nege, nu cutează, tace însă, ba chiar reproduce acuza infamantă ce ni-o aduc alții împotriva, pentru un fapt, care este al d-sale.

Aceasta loialitate patentă a dlui Goldiș se manifestă în toată gândirea d-sale.

oprească nici înaintea regelui, nici înaintea cancelarului, se duse drept la ușă. Nu era urt la chip, dar avea o mână urtă și îndrăzneată. Scoase de sub manta o cheie, și o vîrî în ușă. Cei ce erau lângă el, văzură că nu era cheia bună, ci una falsă. Dar de abea o băgă în broască și cheia se sfărîmă, ca și cum ar fi fost de sticlă.

— Nu merge, zise unul, nu e cinstit lucru! Cheia este falsă...

Lumea începu să murmure, ba din fundul sălei se auziră câteva fluierături.

— N'a spus cum îl cheamă! Cine ești?

Necunoscutul se acoperi mai bine cu manta și apropiindu-se de cancelar, șopti un nume.

— *Inșelătoria!* strigă unul care fiind aproape auzise numele. Și atunci toată lumea începu să fluiera și să strige, și dacă regele nu înțindea mâna în semn de pace, cu sceptrul în jos, cine știe ce s'ar fi întâmplat.

Atunci eși din lume unul iubit de popor, și toată lumea tăcu.

Era un tînăr bălan, cu părul lung lăsat pe spate, cu ochii albaștri, visători. La pălărie avea o floare roșie. Hainele lui erau roase, ghețele vechi și rupte, dar tînărul să uita în spre cer, și nu se îngrijea de acestea.

Un murmur de simpatie se auzi în sală:

— Poietul! Poietul! Ce o să facă el fără arme și fără scule, căud ceilalți, mai puternici de cât el, n'au putut să facă nimic?

Poietul se apropie de ușa de fier și se sprijini cu mâinile de dînsa, ca și cum ar fi vrut să-i încerce țaria. Ciudat! Fierul, care nu se

să-i poarte ca talisman. Astăzi însă galbenii sânt mai rari. Locul lor l-au luat obiectele fără multă valoare, din cari anumiți negustori fac câștiguri frumoase.

La începutul lunii lui Martie, la toate colțurile de stradă vedem asemenea negustori întinzându-și marfa, care ispășește mulțimea copiilor și a tinerilor lucrătoare din ateliere, cari abia așteaptă ziua de întâi Martie să vadă cine se va grăbi să le trimeată mai iute mărtisorul purtător de noroc. Galantarele giuvaergiilor sânt de asemenea împodobite cu astfel de mărunțișuri frumoase și nevinovate, cari fiecare are o menire așa de frumoasă: Aceia de a fi solia unei inimi îndrăgite, sau, cine știe urta menire de a masca lipsa de sinceritate a acelora, cari își fac o fală din a se juca cu un biet suflet nevinovat. Mulțimea se oprește, le admiră, mulți oftează gândindu-se că ei n'au nici măcar mângăerea de a ști că au trimis cuiva un asemenea talisman. Sânt sufletele stînghere, cari n'au pe nimeni, cari n'au nici o bucurie, nici o mângăere. Și acestea sânt vrednice de milă.

După cum se știe, în Rusia s'au luat aspre măsuri în contra ovrelor. Nu numai în Rusia propriu zisă, ci și în provinciile, unde până acuma aveau voie să se stabilească, acum ei nu mai pot trăi. Administrația rusească îi isgonește, sau le pune condițiuni foarte grele spre a mai putea rămânea în locurile unde s'au stabilit. Astfel au pătît și ovreii din Basarabia, care în timpul din urmă devenise un adevărat pământ al făgăduinței pentru fiii lui Israel. Acum au început a fi isgoniți și din Basarabia.

Mare parte din acești oaspeți nechemați ai blândeii Basarabii și-au luat bagajele și au pornit. Unii din ei au luat calea spre America, alții au trecut Prutul și au venit în orașele și târgușoarele Moldovei, căutându-și aici un adăpost. Pe pământul binecuvântat al României își găsec refugiu atâți nenorociți. Și nimenea n'ar avea să facă vre-o observație acestei gloate, care vine cu groaza în suflet și cere scutul nostru pentru câțva timp. Dar acești pribegi fără de patrie vin și se stabilesc aici, au intenția de-a rămânea aici. Folosindu-se de prea puținul control, și, cunoscând destul de bine limba românească, ei încep aici afaceri și speculațiuni, devenind o pacoste, nu numai pentru negustorii români, ci și pentru cei ovrei, cari au apucat să vină mai înainte și cari acum cer drepturi politice. Ușurința cu care acești oameni vin și se așează în țară, este o dovadă mai mult că tot ce conaționalii lor colportează în streinătate nu sânt decât minciuni.

Cât pentru statul român, credem că va lua măsuri în contra acestor oameni, cari, izgoniți fiind ca periculoși din țara unde au petrecut până acuma, nu pot fi elemente folositoare nici pentru statul românesc, care și așa își are greutatea lui cu evreii, pe cari îi are.

Un »ortodox« mă întreabă în »Gazeta« ce cred despre o pretinsă încercare a unei reviste din Arad de-a face confesionalism? Ci că revista aradană, cu caracter curat ortodox s'ar fi revoltat de rezultatele unirei cu Roma. Rostul întrebării nu l înțeleg. Eu nu colaborez la acea revistă, ci la »Tribuna«. Și pot să-i spun »ortodoxului« următoarele :

Am urmărit cu atențiune tot ce s'a scris în țară și la noi acasă cu privire la actul de tradare națională a »Tribunei«. Mărturisesc că de multe ori articolele chilometrice ale vitejilor anonimi le-am citit drept bucată umoristică, mai amuzantă decât scenele din »Romeo și Iulia, la Mizil«. Am văzut oameni mici la suflet, luându-și rolul de salvatori ai nației, Ciceroni ridicoli, vociferând din tufă împotriva unor inchipuite ființe catilinare, bliguitori de fraze încalcite, luându-și aere de mari stilisti, asasini ai scrisului românesc, redactând adevărate filipice în contra fantomelor amenințătoare.

Intreagă această turmă de bipede disperate, cu masca anonimului pe față, am văzut'o defilând în fața unui căpitan improvizat și pornind năvala. Fiecare avea de spus ceva, fiecare își inchipuia că lovitură lui e lovitură de grație. Și era un deliciu să-i vezi argumentând, să-i vezi formulând acuzațiuni și pronunțând sentințe. Intreagă această mascaradă avea însă o parte care trebuia să umple de îngrijorare pe orice Român de omenie: Lașitatea. Și este dureros să vezi la un popor care de sute de ani duce o luptă disperată, că din mijlocul lui răsar asemenea jostnici indivizi. Nici unul dintre acești tăciunari vrednici de dispreț n'are curajul să-și subscrie ineptiile. Formulează acuzațiuni, aruncă piatra și fuge. Numește oamenii pe nume, le pune în cărcă toate năzbătăiile și o tulesc.

Așa vitejie mai rar!

Correspondent.

Sabia de sânge.

Primim dela un credincios cititor al nostru scrisoarea dela vale, în care se resfrîng într'un chip înspăimântător îngrijorătoare efecte ale campaniei ce s'a întreprins împotriva ziarului nostru. Autorul scrisorii e un interpret fidel al stărilor sufletești dela sate și credem că însași scrisoarea e cel mai elocvent semn al vremii.

Când e vorba de a cuceri vre-un cerc electoral pe seama deputaților noștri, nu e de ajuns ca cercul să se cucerească numai cu voturile intelectualilor noștri dela orașe, ci cucerirea se face pe baza voturilor dela sate, cari ele decid, fie cucerirea, fie pierderea cercului.

Noi cei dela sate cari privim mirați lupta intelectualilor noștri dela orașe, de un timp încoace nu mai avem norocul de a mai ceti ca în trecut vre-un discurs strălucit al vre-unui deputat naționalist, rostit în camera ungară, în vre-o chestiune spre binele și fericirea poporului nostru în a cărui nume e trimis.

Da, — acum vedem noi cei dela sate, că ce e cauza că domnii deputați nu mai glăsuiesc în cameră. În loc să cetim articole de încurajare dela bărbății puși în fruntea afacerilor noastre naționale, avem nenorocirea să cetim tot hârțueli interne, de un ton foarte nepotrivit cu timpul de astăzi.

Dupăce prin votul nostru, al celor dela sate, se trimit deputați în cameră, și dupăce tot cu votul nostru se alege și comitetul național, eu, — ca unul dintre cei mulți dela sate, țin să spun tuturor pe căi îi privește, că tot poporul românesc e dispuștat în gradul superlativ de atâta ceartă națională.

Să se știe că noi Români ne-am cumintiț mult din pățania altora, că ne-am cumintiț și din dureroasele învățăminte ale trecutului nostru și să se mai știe că buturuga mică răstoarnă carul, să fie el cât de mare.

Deci: până încă »Carul politicei« noastre nu a ajuns în primejdie să se răstoarne, îmi permit cu cea mai mare stimă ce o am pentru comitetul național, și pentru cei ce se socotesc conducătorii noștri politici, să le atrag atențiunea asupra următoarelor, din care apoi se scoatem cuvenita învățătură morală :

1. Care a fost cauza că armata maghiară a fost învinsă la lupta dela Mohaci anul 1526?
2. De cari motive s'a folosit Soliman al II-lea al Turciei?
3. Deși regele Ludovic al II-lea a trimis prin țară »Sabia de sânge«, adunatu-s'a poporul spre apărarea regelui și a patriei sale?
4. Și ce s'a întâmplat după lupta dela Mohaci?
5. Cine a fost cauza că Turcii au stat în patria noastră 150 de ani?

Fiecare stimat cetitor își va inchipui singur

răspunsul, și va concluda că în lupta noastră internă națională am ajuns să ne apropiem de niște stări mult asemănătoare celor ce au premers »Luptei dela Mohaci«.

Din ideile conducătorilor noștri am mai cetit că »O Ungarie tare și puternică numai atunci poate fi, dacă Maghiarii vor face pace cu naționalitățile«.

Ce pace dorim? când noi între noi dorim lupta internă națională, și, Doamne Sfinte, încă pe ce motive!

Noi cei dela sate — »Armata națională« — până n'am ajuns să ne pierdem orice încredere în conducătorii noștri, cari constituie »Statul major« în lupta noastră națională, și dela cari atâră sistarea luptei interne, adevărată a hârțueliilor de azi, precum și continuarea acelora, propunem :

»Pentruca să putem ajunge o putere unitară și solidară românească, spre izbândirea grelei lupte ce purtăm cu vrășmașul extern, Comitetul național — cu ori-și-ce preț — să-și fie de datorie a declara că »Războiul« dintre noi e curmat și să vestească prin toate foile noastre revenirea la pace.

Să prefere pacea — în locul unui dezastru național. Pacea s'ar decreta și prin aceea că ziarul »Românul« să fie mutat neamănat dela Arad la Cluj. Căci ce lipsă este în o casă de două nurori; ce lipsă avem noi de o altă mamă, până când mama care ne-a crescut încă trăiește, e sănătoasă și se bucură de fericirea miilor de fii, care o împresărd, o iubesc și se jertfesc apărându-o de toate relele.

Intrebăm: va mai asculta oare poporul nostru de îndemnurile celor puși în fruntea conducerii naționale, când în fiecare număr al altor ziare românești, iubitul nostru ziar »Tribuna« e învinuit cu câte verzi și uscate? Acest ziar întocmai ca »Lumina lui Christos« a luminat: deșteptând în fiecare Român cunoștința și datorința de Român și la îndemnul acestui ziar au fost aleși apărătorii noștri din cameră. Pentru toate aceste cu ce e răsplătit? În loc să-i strigăm cu toții, cu comitetul național dimpreună, într'un glas: »Osana!« — unii îi strigă »Să se răstignească!« Dar în loc să se răstignească, ca prin minune dumnezeiască ziarul se înalță, se răspândește și răsare în toate locurile locuite de Români, din ce în ce cu mai multă putere și lumină.

Să se gândească cei chemați, că războiul ce-am pornit va despărți poporul în două tabere și că înzădar va mai trimite apoi comitetul național »sabia de sânge« a cuvântării naționale, pentru ca să ne adune la urnă, poporul mahnit și dispuștat va rămânea nepăsător în fața îndemnurilor ce i-se vor da. Va mai putea oare poporul să asculte cu sufletul împăcat de cei cari ne-au hilit atât pe noi ca pe cetitori ai »Tribunei« cât și pe »Tribuna noastră« și pe neînvinșii și bravii săi scriitori și colaboratori. Căci cine prețuește ziarul »Tribuna«, prețuește pe toți cei ce o scriu și cetesc, — iar cei ce o desprețuiesc, pe toți cei ce o scriu și o cetesc îi desprețuiesc.

Și cine va trage folosul după neînțelegerile noastre? Și ce va urma neadunându-ne în jurul celor ce ne vor trimite »Sabia de sânge«? De sigur »Un dezastru național«, »O luptă dela Mohaci«.

Și cine va purta pe vecie pata vinovăției? Da, da, comitetul național, pentrucă dela el atâră »Pacea« ori »Războiul«!

Abonatul Nr. 3855.

Ocazie de cumpărat mobile!

Din cauza producției abundente poți afla pentru prețurile cele mai scăzute mobila de Székely și Réti fabricanți de Marosvásárhely lipsă la: mobile în Piața Széchenyi-tér 47.

Oamenilor acreditabili se vând și pe lângă — plătire în rate lunare fără nici o urcare de preț. — — —

— Mare asortiment în trusouri pentru mirese. —
La cerere din provincie trimite bogatul catalog ilustrat.

va fi bine primit. Noi voință avem dar putere nu-i destulă.

Ajutoarele să se trimită la adresa subscrierului cât mai grabnic, ca să putem să ne apucăm de lucru.

Dăruirile se vor cvita cu mulțămă pe calea ziaristice. *Cei ce ne vor auzi glasul cred că ne vor sări întru ajutor.*

Fanica, 13 Martie n., pentru comitetul parohial *Ioan Abrudean Toboleanu*, învățător, notarul comitatului parohial. *NB. Organele de publicitate române sânt rugate a reproduce acest apel.*

— **O contesă cerșitoare.** Pe unul dintre cele mai populare bulevarde ale Nizzei a fost arestată a contesă care pomană trecătorilor După adevăratul nume contesa se chiamă Maria Iosefa de Gajaga y Mantego y Martinea, și s'a născut în Cadix în 10 August 1859. La casa părintească a fost crescută după eticheta curții spaniole și avea perspectivele cele mai strălucite. La vrâsta de 18 ani s'a măritat cu contele Lugo și nu era nici o femeie la curtea regelui care să fie mai mult iubită decât ea. Dar fericirea aceasta n'a ținut multă vreme, căci bărbatul i-a plecat în Brazilia și dela un timp o dase uitării, ne mai ocupându-se de ea. A așteptat ani îndelungați să se reîntoarcă, dar bărbatul n'a mai venit. Averei era pe sfârșite și acum doi ani a făcut cea din urmă sfortare a norocului la masa de joc din Montecarlo, în nădejde că va putea să câștige. Sortii isbândeii însă n'au favorizat o nici aici și a pierdut tot. De atunci a ajuns pe drumuri. Zilele trecute au văzut-o pe străzile Nizzei îmbrăcată în zdrențe și sprijinindu-se pe un toiag cerșia mila trecătorilor. Pe când o doamnă îi întindea o monedă de argint, un sergent de stradă a apucat-o și a dus-o la secție, de unde a fost predată judecătorei.

x **Au sosit cele mai noi gențe femeiești din piele** precum și fețe de mătase pentru genți, portmoneuri și portfigarete, ornamente pentru coafură, bastoane, parfumuri etc. și se vînd ieftin la magazinul Hegeđus Gyula, Arad, Andrassy-ter No 15. Telefon No 506.

x **Nou magazin de ceasornice și juvaere** în strada Ion-Weitzer, edificiul școlii de fete. Serviciu prompt. Reparaturile ceasornicelor se făptuesc pe lângă garanție. Cu deosebită stimă solicit sprijinul publicului, **Vogel Laszlo**, giuvaergiu și ciasornicar în strada Ion-Weitzer.

ECONOMIE

Filiala «Silvaniei» — în Crasna. Luînd în cumpănă împrejurarea că, cu începutul anului viitor, comuna mare Crasna va avea judecătoreie cercuală și astfel bieții Români nu vor fi siliți a călători cu zile întregi până la Șimleu, unde aveau să meargă până aci cu toate jalbele, — direcțiunea băncii „Silvania” din Șimleu a hotărît deschiderea unei filiale în Crasna, ca astfel și banca sa facă o îndemână bună bietului popor.

«**Sătmăreana**», institut de credit și economii soc. pe acții în Seini și-au ținut adunarea generală ordinară la 27 Februarie a. c.

S'au prezentat la adunare în total 570 de acții, și 30 acționari au reprezentat 485 de acții cu 364 de voturi.

S'a primit bilanțul cu modificarea, că din dotațiunea extraordinară proiectată pentru fondul de rezervă 800 de coroane s'au donat bisericii din Seini ca ajutor de zidire.

S'a votat absolutul și s'au reales în direcțiune: George Sluta, Vasile Achim și Demetriu Cionca, iar la locul vacant al lui Georgiu Stanciu, mutat la Bistrița s'a ales Dr. Teofil Dragoș, avocat în Baia-mare.

Modificarea proiectată a statutelor încă s'a făcut în forma propusă de direcțiune.

Dividenda de câte K. 14—7 procente la acții se plătește începând cu ziua de 28 Februarie a. c.

BIBLIOGRAFII.

„Convorbiri literare” Nr. 1 a 1.75 + 10 fil. porto. Cuprinsul: P. Cerna: Lui Leo Tolstoi (versuri). — Em. Gârleanu: In odăita ei (nuvelă). — Em. G. Ciomac: Nocturnă (versuri). — Priar: Maimuțarul (nuvelă). I. N. Lahovary: Cum s'a stricat limba românească? — Victor Eftimiu: Hamlet murind (versuri). — G. Bogdan-Duică: Școala normală. — G. Panu, A. Lambrior: O scrisoare către dl T. Maiorescu. — D. Russo: Găteala de nuntă a unei elegante din secolul XVIII. — Barbu Catargi: Lupta constituțională din Anglia. — E. Lovinescu: Cronică literară, Poetul Cincinat Pavelescu, etc. — Al. Tzigara-Samurcas: Cronică artistică, Arta și politica în 1910. — Traian Lalescu: Cronică științifică: Mecanica socială a dlui Sp. Haret. — Nicolae Mazere: Cronică școlară. O Pildă bună dela Unguri. — Bibliografie.

„Convorbiri literare” Nr. 2 a 1.70 + 10 fil. porto. Cuprinsul: M. Beza: Gardana (nuvelă). — Em. G. Ciomac: Lumină (versuri). — Herz: Biruința (piesă în 3 acte). — I. N. Lahovary: Cum s'a stricat limba românească? — Corneliu Moldovan: O seară tristă (versuri). — I. Simionescu: Povestea unui munte. — Frank Harris: De vorbă cu Carlyle. — Stefan Stănescu: Criza psihologiei experimentale. — D. Bogdan-Duică: Școala normală. — G. Panu: O scrisoare către dl T. Maiorescu. — E. Lovinescu: Cronică literară. Un nou scriitor. Victor Eftimiu. — Ion Martinescu: Cronică școlară. — Agricola: Cronică economică. — N. M. O.: Dela Români de peste hotare. — Bibliografie.

»Cultura Creștină«, revista profesorilor de teologie din Blaj a apărut cu următorul sumăr, bogat și interesant (nrul 5).

Dr. Nicolae Brînzău: Biserica română unită și primătele Ungariei. — I. M. Lucaciu O. P.: Cuvânt de introducere pentru studiul sf. Scripturi (II Sfirșit). — Dr. Al. Nicolescu: Colectiunea Pseudoisidoriană (I). — V. Cerghizan: Muncă și jertfă (II Sfirșit). — Z. Păclisan: O carte despre episcopia Maramerășului (II Sfirșit). — Senior: Obiectul predicilor la misiuni (Scrisoare). — Cronică: (Episcopul P. P. Aron, iubiteul Italiei, Misiunile sacre, Cine sunt stăpânitorii Franței. Antonio Fogazzaro șcl.) — Telefon.

O recomandăm cetitorilor noștri cu toată căldura. Prețul de abonament: pe an cor. 10; în străinătate 12 frcs.

M. Sadoveanu: „Apa Mortilor”, roman. Prețul 2 cor. (+ 20 bani porto).

Em. Gârleanu: „Intr'o noapte de Mai”, nuvele. Prețul 2 cor. (+ 20 bani porto).

Vasile Pop: „Iubirea e biruitoare”, nuvele. Prețul 2 cor. (+ 20 bani porto).

M. Eminescu: „Lumina de Lună”, poezii complete. Prețul 2 cor. (+ 30 bani porto).

C. Bertolazzi: „Zile de sărbătoare”, comedie în 3 acte. Prețul 40 bani. (+5 bani porto).

C. Moldovanu: „Cetatea Soarelui”. Poezii. Prețul 2 cor. (+ 20 bani porto).

S. Masoch: „Creditorii”, novelă. Prețul 30 bani. + 5 bani porto).

Chateaubriand: „Atala”. Prețul 30 bani. (+ 5 bani porto).

Sadoveanu: „Șoimii”, roman. Ed. III-a a 2 cor. (+20 fileri porto).

Se găseasc de vânzare la „Librăria Tribuna”.

La „Librăria Tribunei” se află de vânzare:

Dictionare

Dictionar român-german de Sab. Pop. Barcianu. Ediția IV-a îndreptată. 1910. broș. 6 cor. 40 fileri (+ 30 fileri porto).

Acelaș legat 8 cor. (+ 30 fileri porto).

Dictionar german-român de Sab. Pop. Barcianu. Ediția III-a a 8 cor. (+ 30 fileri porto).

Acelaș legat 10 cor. (+ 30 fileri porto).

Victor Eftimiu. Fără suflet. Nuvele și schițe a 30 fil. plus 5 fil. porto.

Apostol D. Culea. Invățământul despre natură. In școala primară a cor. 3.50 plus 30 fil. porto.

Lacrimi, Adio și declamări funebreale. Manual pentru preoți, învățători, cantori și pentru tot omul care dorește a cunoaște valoarea acestei lumi trecătoare, de Aron Boca din Velcheriu. Ed. II. revăzută și îndreptată a 70 fil. plus 5 fil. porto.

C. Rădulescu Motru. In zilele noastre de

anarhie. Scrisori către tineri a 15 fil. plus 5 fil. porto.

D. Rădulescu Motru. Sufletul neamului nostru. Calități bune și defecte a 15 fil. plus 5 fil. porto.

La librăria „Tribunei” se află de vânzare Mineile pe 12 luni, în 12 volume, legate în piele cu copcii, toate 12 volume 172 cor.

La „Librăria Tribunei” se află de vânzare următoarele cărți mai nou apărute:

H. Stahl. Bucureștii ce se duc. Cu 97 ilustrațiuni originale a cor. 2.50 plus 20 fil. porto.

Ioan Adam. Vorbe de clacă. Cor. 1.25 plus 10 fil. porto.

Sofocle. Oedip la Colona. Traducere din grecesc de M. Jorgulescu. Cu o prefață de N. Iorga, a 75 fil. plus 5 fil. porto.

DICȚIONARUL

numirilor de localități cu poporațiune română din Ungaria, compus din încredințara Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român de S. Moldovan și Nicolau Togan. Prețul 5 Cor plus 20 fil. porto. Se poate procura la Librăria Tribunei, Arad.

Redactor responsabil: Iuliu George.
„Tribuna” Institut tipografic, Nicheu și sora

MOBILE

bune și ieftine

se află în renumita fabrică din

Oradea-mare-Nagyvárad

Kossuth (Sas)-utca 7. alui

Reisz Miksa

Dr. Stefan Tămășdan,

medic univ. specialist în dentură,

Arad, via à-vis cu casa comitatului.

Palatul Fischer Eliz. Poarta II.

Consultafii dela orele 8—12 a. m. și 3—6 d. a.

CREDIT

pe ipotecă, pe cambiu și pentru oficianți mijlocește mai avantajos:

Herzog Sándor

Arad, Str. Weitzer János 15.

— Telefon No 376. —

AI DURERI?

I. După cât știu Elsa fluidul lui Feller alină durerile, le vindecă și alungă slăbirea, vindecă repede și sigur reuma, boala de nervi, junghiiuri, dureri, influență, răceli, durere de cap, dinți și de șale, cărceleli dureri de ochi, migraenă și alte dureri cari nu sunt amintite aici. Fluidul Elsa al lui Feller are efect neîntrecut la răgușeală, guturai, dureri pe piept și gât, și a organelor respiratorii și a tuturor boalelor contrase din răceală. E veritabil numai dacă fiecare sticlă poartă numele lui FELLER. 12 sticle mici sau 6 duble ori 2 speciale costă franco 5 cor.

II. Mai aducem apoi la cunoștință că mijl de oameni folosesc cu rezultat admirabil hapurile Elsa-Rebarbara contra perturbațiilor stomacale, sgâr-ciurilor, lipsei de apetit, arsuri de rinichi, nomat, indispoziție, bizare, lipsă de scaun, dureri de ceum și alte perturbații a organelor de mistuire. 6 cutii 4 cor. Să ne păzim însă de imitații și să facem comanda act pe adresa

Eugen V. Feller, farmacist în Stubica Centrala 122 (cott. Agram).

Un apotecar.

Se caută un apotecar diplomat român căsătorit având etate de 25—35 ani, spre cumpăra apoteca aranjată după cerințele cele mai moderne, într'o comună frunțasă din apropierea Aradului.

Respectivul are șanse de a se și căsători bine. Cu prospecte detaliate e autorizat a servi dl apoteca *Barna Jenő* din *Sajtény*, (com. Csanád.)

Invenție nouă! **Invenție nouă!**
Moară de oțel pentru întrebuintare la economie și acasă, macină excelent orzul, cucuruzul și grăul, se învârtă cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de 6 ani, 1 kilogram pe minut - pe lângă garanță și numai într'o mărime.

Prețul 14 coroane.

Fac aparate pentru desiacerea sămânței de lucernă și trifoiu de mână cu puterea ori cu mâna, de aplica în mașina de îmblătit ori de sine stătătoare. Preparile să se întrebe.

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparaturi de mașini

ORADEA-MARE (Nagyvárad) Vilanytelep mellett.

Ilustrate

cu vederi din Arad, peisaguri, pasteluri și motive românești se pot căpăta

la „*Librăria Tribunei*”.

In atenția proprietarilor de pomi.

Ofer altoi nobile de pruni bosniaci, anume »*Balkanska Carica*« (împărăteasa din Balcan) și »*Kraljica Bosne*« (Regina Bosniei.)

Altoile de doi trei ani cu coroană frumoasă sunt de cel mai bun soi al prunilor cunoscute până acum. Fructele proaspete sânt foarte mari extraordinar de dulci și gustoase, se coc pe la sfârșitul lui August și sunt potrivite ca fructe pentru masă și uscate, ori pentru pregătirea majurului sau a rachiului.

Prunele mele nu sufer de păgubitoarea boala de frunze *Polystigma rubrum* cum se întâmplă la prunele obișnuite la cari de multe ori cade frunza în mijlocul verii și rodul suferă simțitor. Prunii mei au fost premiați în repeșite rânduri cu premiul întâi din partea guvernului Bosniei și Herțegovinei, cu medalie de aur la expoziția milenară din Budapesta din 1896, la expoziția din Viena în 1897 cu medalie de argint la expoziția universală din 1900 la Paris și cu medalia de aur, la prima expoziție agrară din Bosnia și Herțegovina la Sarajevo în 1910. Pentru calitatea altoilor mei de pruni primesc cea mai extremă garanție.

Sava T. Kojdič, mare proprietar în Brčka, (Bosnia),

Salon de haine bărbătești J. Schneider, Sibiu

Hermannsplatz 8, etagiul I.
Palatul Habermann. (Nagyszeben).

Un potcovar diplomat

caută aplicare ca măestru potcovar la miliție din România de călărași sau tunari. Eventual se angajază ca faur și la curți boierești din România. Ofertele sunt a se trimite la administrația Tribunei.

Fischer Testvérek

fabricanți de țesături de sîrmă, împletituri de sîrmă pentru garduri, site și de coarde din sîrmă de oțel pentru paturi etc. în

Arad, József-főherceg-ut 8.
Fabrica: Kossuth-utca No 45.

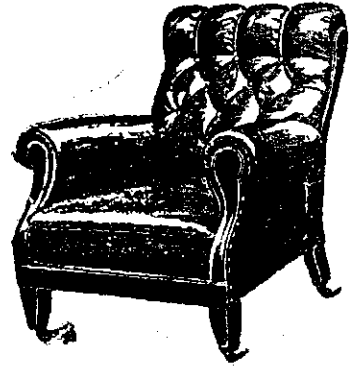
Telefon No 537.

Recomandă în atențiunea on. public magazinul bogat cu lucrări de bransa aceasta, care capătă cu prețuri ieftine de concurență. — Catalog de prețuri trimite gratuit.

Fabricație specială de MOBILE DIN PIELE ENGLEZEASCĂ.

Se colorează mobile vechi din piele
La cerere trimite prețuri curent gratuit

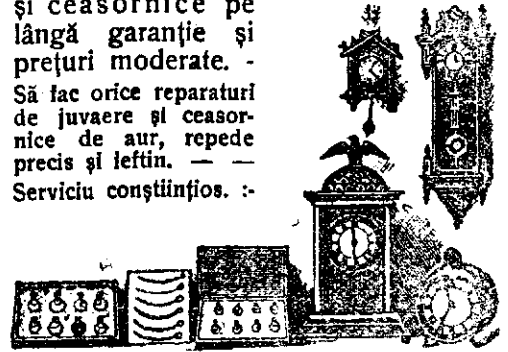
Szűcs A.
tapețier
Budapest,
VII., Károly-
körut 5/c.

JOHAN GENSTHALER

giuvaergiu și ciasornicar,
în Orăștie. Szászváros.
Filială în Szászsebes.

Vânzare de juvaere, de aur și argint și ceasornice pe lângă garanție și prețuri moderate. — Să fac orice reparaturi de juvaere și ceasornice de aur, repede precis și ieftin. — Serviciu conștiințios. —

M. Schromm mehanic

Brașov—Brassó
Hosszú-utca No. 27.

Recomandă în atențiunea onor. public din loc și jrr

marele său atelier mehanic aranjat în Brașov, Hosszú utca 27, unde se efectuează tot-felul de lucrări atingătoare în aceasta bransa, precum:

mașini de cusut, biciclete,
gramofone și apaducte,
pe lângă prețurile cele mai convenabile și execuție solidă și punctuală.

Oltoiuri de struguri

experiență,
garantând de sol
viță americană

etedă și cu rădăcin, precum și în diferite soiuri recunoscute de trănice asortiment bogat;

Kaküllőmenti első szőlőoltvány-telep

proprietar: **Csápari Frigyes,**
Medgyes 16. z. (Nagyküküllő megye).

— Poftiți și cereți prețuri curente ilustrate! —

Din prețul curent se pot ceta sorisori de recunoștință din toate părți țării; și așa toți cei ce doresc să comande pot cere mai întâi informații dela persoanele cunoscute așa verbal ca și în scris, despre încrederea ce o pot avea în firma de sus.

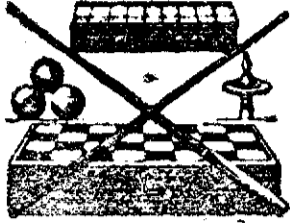
Krämer Károly

strungar

Făgăraș, Apaffy-utca Nr. 2.

Primește spre efectuare și reparare toate lucrurile ce aparțin acestei branșe, și recomandă neguțătorilor dopuri pentru buși, în orice mărime, pregătite din material excelent.

Ține în depozit în abundență mare totfelul de articuli pentru fumători, gherghefuri pentru lucrul de mână etc. etc.

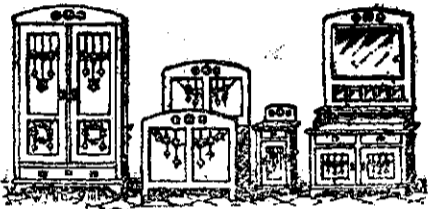

Comandele din provincie se execută prompt și cu cea mai mare punctualitate.

Obiecte admirabile.

Schuster Ferencz

măsar pentru zidiri și mobile în
Temesvár-Erzsébetváros, Korona-u. 18.

Execută după planuri proprii sau străine
mobile
pentru dormitoare, prânzitoare și saloane pre um și aranjamente pentru cancelarii și prăvălii cu prețuri moderate.

CANARINI

Cele mai frumoase cântărețe moderne ce cântă ziua și la lumină. Cântăreață tânără 4, 5 fl. de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Renumitele canarine Seifert și verzi dela 10 fl. în sus.

Ouătoare 1, 2, 3 și 4 fl., după soi. Catalog de prețuri despre papagal, pasări transmarine măl-

te și câini de soi se capătă înainte trăgând 20 fl. Pentru ajungerea comandelor la loc în viață se garantează. — Comandele se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,
Oradea-mare-Nagyvárad.

Cea mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

Prăvălie nouă!

Sub firma »Depozit de rachiri din valea Crișului« (*Körösvölgyi pálinka raktár*) s'a deschis în
Arad, Andrásy-tér 5.
(Palatul Almay) o prăvălie
— nouă unde se vinde: —

rachiu de prune

de drojdii, rom, coniac, licheuri cum și **vînuri** din pivnițele — lui Almay în sticle. —

Așteptând sprijinul onor. public
Cu stimă:

SCHWARCZ PÁL
conducător.

Premiat la Paris în anul 1908 cu diploma de croitor.

Fanta István croitor de haine bărbătești în
Cluj—Kolozsvár, Szentegyház-u. No 1.

Iși recomandă

atelierul de croitorie
pentru bărbați

corespunzător cerințelor moderne de azi, unde se vând cele mai moderne materii de haine din țară, scoțiene și engleze. Pregătește cu prețuri ieftine pardesii, paltoane ușoare și de iarnă, precum și cojoace (bonzi) pentru oraș, ș. a.

Institut de pictură bisericească în Sighetul-Maramureșului.
(Templomfestészeti Müintézet, Mármaroszigeten).

Cancelaria: Piața Erzsébet-főter No. 11, ușa 18.

Ne angajăm pentru pictarea în stil modern și foarte artistic a internelor bisericilor, icoane pe cerime, fresco, icoane pe altar, altare construite de iconostas, auritură, pictarea icoanelor de iconostas, crucifixe, icoane la încrucișarea drumurilor, pictarea icoanelor sfinte și a oricui soi de icoane bisericești.

Renovăm foarte frumos iconostas și altare vechi, iar pictarea, abducerea cu marmoră și auritura lor o executăm cu cea mai mare artă și cu prețuri convenabile, — parohiilor mai sărace eventual și pe lângă plățirea în rate.

Examinarea bisericilor, măsurarea, înțelegerea mai amănunțită - la fața locului o facem gratis, cu planuri și prospecte servim cu plăcere.

DISTINS CU MEDALIE DE AUR IN 1888 SI 1907.

Urmasul lui Schuller József — Ladányi József

armurar și depozitar de articole de vânatoare

Pécs, Király-u. 42. — Nagyvárad, Uri-u. 21.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public din loc și jur că am preluat magazinul de arme existent de 30 de ani și cu bun renume al lui Schuller József, pe care supt numele meu îl voi păstra și pe mai departe. Având în vedere că depozitul de arme din Pécs, Király u. 42, înființat la 1885 și a câștigat cel mai bun renume, îmi voi da silința ca pe lângă serviciu calant și prețuri ieftine să câștig această și

celui din Oradea-Mare.

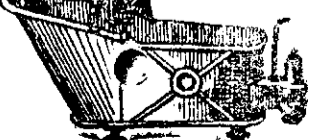
Țin în depozit

arme de cea mai bună fabricație cu repetiție și încărcătură în teavă, revolvere, piștoale, și totfelul de cartușe pentru arme. — Se dă deosebită atenție reparației și păstrării armelor. — Se primește ucenic un băiat cu 4 clase medii, care vorbește românește. — Preț-curent gratuit

Sàska Sàndor tinichigiu

Brașov—Brassó, Vasut-u. 28.

Pregătește în atelierul său cu motor electric totfelul de lucrări pentru zidiri, lucrări de tinichea, înfrumusețări, acoperire de biserici și turnuri, lucrări de stacmel turnat pentru ornament, precum și pentru firme, vane de scaldat în toată mărimea, ș. a.

Toate comandele se execută prompt și cu punctualitate.

Motoare șvedeze
pentru olei brut!

(Brevetul lui Hirsch Frank, Stockholm)

în poziție orizontală și verticală.

Mașini motorice ieftine și sigure, se pot instala oriunde.

Motoare sistem Diesel.

Motoare cu gaz.

Motoare

cu benzină,
în cea mai bună execuție!

Execuție promptă.

Surányi Victor

inginer tehnic diplomat,
fabricant de mașini agricole

Bpest, VI, Teréz-körut 21.

Cereți catalog.

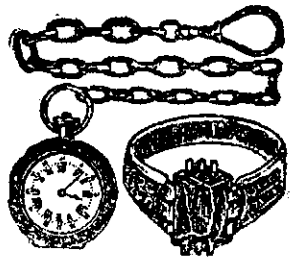

Friderich Schintzel

— fabrică de mezeluri, —
— salam și cârnățarie —
în Nagyszeben — Hermanstadt
— Jungenwald strasse No. 3. —

Își recomandă diferitele specialități de cârnați de cea mai fină calitate, șunci, salam, pariser, cârnăței de brean și Frankfurt, caș de ficat, sarfăladă etc. Slănină albă și pipărată, unsoare curată de porc.

Liste de prețuri gratuit. Vânzări orii primesc rabat. Comandele din provincie se efectuează prompt, atât la expediția cu poșta cât și cu trenul.

Prăvălie recunoscută de I-u rang.

Szilágyi Géza és Társa

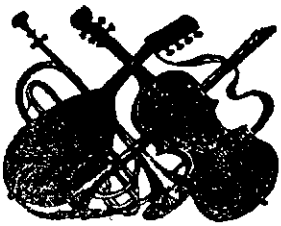
ciasornicar și givaergiu
ciasornicarul căilor ferate ungare a statului
Nagyvárad, Rákoczi-ut No. 4.
In edificiul Orsolya zárda. — Telefon 630.

Ciasornice exclusiv numai fine și cari umblă precis.
Ciasornice foarte bune pentru călătorii.
Ciasornice elegante p. tineri.
Ciasornice frumoase, pentru dame.
Cias. deșteptătoare de buzunar în

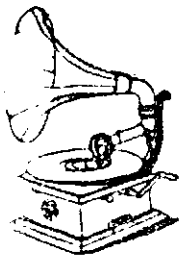
tocuri de aur, argint, metal și oțel.
Cercei cu brillanți și diamant și inele.
Cercei de aur, inele, brațele, broșete, lanțuri de grumazi și pentru oroloage, amulete.
Tofelul de giuvaere de argint.
Ochelari foarte buni.

Decoruri pentru masă de argint și argint de China, tase, lădițe pentru zahăr, etc. pentru compot, obiecte pentru mâncat, bastoane, etc.
Cadouri de mireasă, pentru botez și de Crăciun. Atelier de reparat.
Garantă deplină. — — — Serviciu foarte solid, prețuri foarte ieftine.

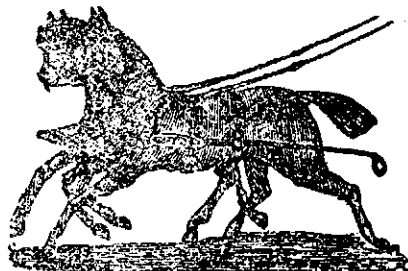
Babós Béla fabricant de instrumente muzicale în Sibiu, (Nagyszeben) Piața-mică 24.

Unicul fabricant în Sibiu.
Cel mai ieftin și cel mai bun depozit de cumpărat pentru orice instrumente, oricum: violine, țiteri, clarinete, harmonice, și totfelul de instrumente de suflat din alamă, etc.

Cele mai bune și mai ieftine corzi de violine. Mare depozit de Gramofoane în diferite mărimi, prețuri și Scala-Record. Mare asortiment de plăci pentru gramofoane cu prețuri ieftine. Comandele se efectuează prin trimiterea banilor înainte sau prin rambursă. Reparaturile se execută artistic și cât se poate de prompt.

Atelier de curelărie, selărie și coferărie:
Orendt G. & Feiri W.
(odinoară Societatea curelărilor)
Sibiu—Nagyszeben,
Heltauerg Str. Cisnădiei 45.

Magazin bogat în articole pentru cărotat, călărit, vânătoare, sport și volaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie, cu prețuri foarte moderate. Depozit permanent în curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi). — Recomandă pe urmă cei mai buni jamperi de piele fabricație proprie, pentru civili și militari, cari stau strâns lipite pe picior. — Reparările se execută prompt. Mare depozit de hamuri pentru cal dela soierile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cal și cofere de călătorie. — Comandele se efectuează construcții.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad
cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄ și 5⁰/₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corespunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipăm spesele de intabulare, convertim datorile de interese mari.

— Rezolvare grabnică, serviciu prompt —

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)
(Lângă filiala Poștei.)

Prin noi pe lângă onorariile solicitate de afaceri șibile și demai încredere.

Prima atelier ardelenă aranjată cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietri monumentale.

Gerstenbrein Tamás és Társa sculptor și măiestru pietrar.
Atelierul central al magazinei: Cluj-Kolozsvár, Dézsma-u. 21.
Magazin de pietri monumentale

fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit, etc.
Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.
Biroul central:
Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.
Filiale: Déva și Nagyvárad.

• STEIN MIKLÓS •

— fabrică de tăiat pile —
Oradea mare Nagyvárad.
Fabrica: Damjanics-u. 30 Magazin: Teleki-u. 33.

Recomandă fierilor și comerțanților atelierul său de tăiat pile bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vărsat de prima calitate etc. Primește spre scobire pile mici și mari vechi cu prețuri ieftine.

BANCA COMERCIALĂ DIN TURNU-SEVERIN, SOCIETATE ANONIMĂ.

ACTIV

BILANŢUL GENERAL INCHEIAT PE ZIUA DE 31 DECEMBRE 1910.

PASIV

Cassa — — — — — 53847—		Capital — — — — — — — — — —	300000
Disponibil Banca Națională — — — — — 87800—	141647	Fond de rezervă — — — — — — — — — —	31139
Efecte publice — — — — — — — — — —	35187—	Depuneri spre fructificare — — — — — — — — — —	2035467
Efecte publice angajate la Banca Națională — — — — — 111151—		Banca Națională împrumut pe titl. depoz. — — — — —	87800
Efecte publice ale fondului de rezervă — — — — — 25075—		Angajamente pentru efecte reescontate — — — — —	664530
Efecte publice depozitate — — — — — — — — — —	201113	Remitenți de efecte spre încasare — — — — —	89140
Efecte scontate — — — — — — — — — —	1778340·45	Conturi curente — — — — — — — — — —	62707
Efecte reescontate — — — — — — — — — —	664530—	Dividende nereclamate — — — — — — — — — —	2610
Conturi curente — — — — — — — — — —	447457·15	Deponenți de garanții — — — — — — — — — —	12000
Avans în cont curent pe gaj de cereale — — — — —	94299·95	Deponenți de efecte în gaj — — — — — — — — — —	73752
Impr. garant. cu gaj de efecte publice — — — — —	27300—	Dispoziții asupra corespondenților — — — — —	4221
Efecte spre încasare — — — — — — — — — —	75940·67	Deponenți de efecte diverse în păstrare — — — — —	1549
Efecte spre încasare protestate — — — — — — — — — —	1837·10	Deponenți de efecte pentru garant. conturi curente — — — — —	366500
Mobilier — — — — — — — — — — — — — — — —	4401·70	Mandate și ordine de plată — — — — — — — — — —	678
Garanții — — — — — — — — — — — — — — — —	12000—	Titluri depozitate — — — — — — — — — — — — — — — —	30000
C-to diverși — — — — — — — — — — — — — — — —	6723·05	Dobânzi cuvenite anului viitor — — — — — — — — — —	75224
Efecte publice și comerciale în gaj — — — — — — — — — —	73752·35	Profit și Pierdere — — — — — — — — — — — — — — — —	90798
Correspondenți de încasare — — — — — — — — — —	730—		
Efecte diverse în păstrare — — — — — — — — — —	1549·30		
Efecte depuse pentru garantare ct. crte — — — — — — — — — —	366500—		
Depozitari de efecte publice — — — — — — — — — —	30000—		
	3928121·72		3928121·72

DEBIT

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE INCHEIAT LA 31 DECEMBRE 1910.

CREDIT

Dobânzi și comis. plătite la:		Dobânzi și comisioane încasate — — — — —	342307·59	
Depuneri spre fructificare, cont. curent și reescont —	138440·97	Venitul efectelor publice — — — — —	9992·83	352300
Dobânzi și comis. cuvenite anului viitor la:				
Efecte scontate — — — — — — — — — —	24709·20			
Efecte reescontate — — — — — — — — — —	1537·65			
Conto diverși — — — — — — — — — —	1677·30			
Depuneri spre fructificare — — — — — — — — — —	47300·15			
Cheltuieli de administrație — — — — — — — — — —	37062·50			
Amortismente :				
Efecte protestate și în suferință — — — — —	7313—			
Cheltuieli de judecată — — — — — — — — — —	2461·55			
Mobilier — — — — — — — — — — — — — — — —	1000—			
Beneficiar net pe 1910 — — — — — — — — — —	90798·10			
	352300·42			352300

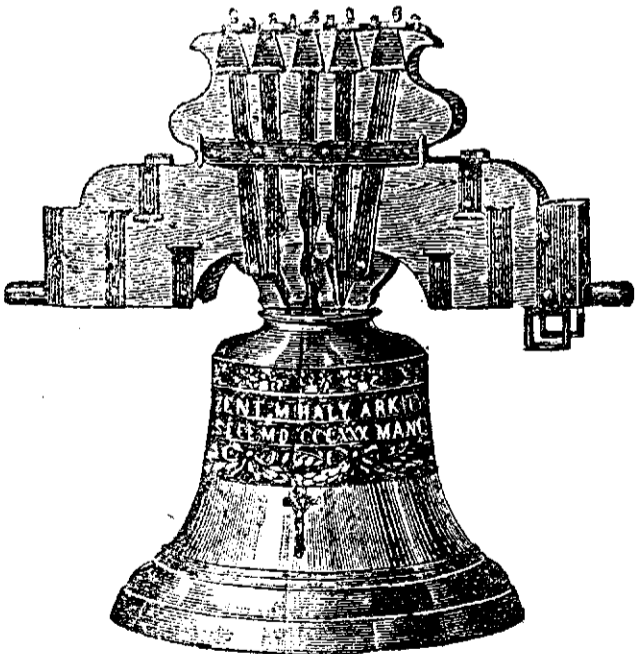
Președinte, T. Costescu.
Verificat și găsit conform cu scriptele:Director, I. Giurescu.
Censori, N. Greceanu, G. I. Penescu, I. Tărăbescu, Ar. Moisescu.

Contabil, N. I. Jirovean.

Michail Manchen

vărsător de clopote
(campane) de construcție
mai nouă cu sul sucitor

Sighișoara—Segesvár, Piața de Sus Nr. 168.

Firma aceasta există
dela anul 1822 și
să bucură de un
renume bun; se re-
comandă deci tutu-
ror comunelor bise-
ricești pentru — —a lifera și re-
para clopotede toată mărimea
cu coroane de ste-
jar ori fer legat;
face și scaune de
clopote din fer bătut
pentru unul sau mai
multe clopote pe
lângă prețurile cele
mai convenabile. —
Clopote mai mici
sunt totdeauna gata.
Solvire și la ra'e.PRIMA SOCIETATE DE CREDIT FUNCİAR
:: ROMAN DIN BUCUREȘTI. ::

Se aduce la cunoștința dlor detentori de scrisuri funciare rurale 5% că, preschimbarea titlurilor cărora li se termină cupoanele la 1 Ianuarie 1912, se va face cu începere dela 15/28 Aprilie a. c., în zilele de Joi și Sâmbătă dela orele 11—3 p. m. la ghișeul Serviciului verificării Cupoanelor și Scrisurilor Funciare.

Direcțiunea.

GYULAY KÁROLY

institut modern de fotografiare artistică

:: Timișoara—Temesvár, (Josefstadt) ::

Strada Hunyadi Nr. 5. — (Lângă Casina Délvidék).

Efectuește: Tot-felul de fotografii.
Picturi în olei. Acvarele. Pasteluri.
Platinolipie. Inmăriri după orice foto-
grafie, în cel mai modern stil artistic.

— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 318. —

Atelierul special de reparat
al renumitei firme:

Schmerek E.

— Temesvár-Józsefváros, Bonház-u. 14. —

Primește tot-felul de reparări și transformarea mo-
toarelor cu benzin, gaz și ulei brut, absorbitoare
de gaz, locomobile cu benzin și ulei brut și Arla-
pur p. trerat. Bastimente cu benzin, pompe-motor.
Mașină de fabricat ghiță. Montări speciale de
mori cu prețuri moderate, precum și reparări de
automobile, bastimente și biciclete-motor. Depozit
de articii tehnici. Fișele magnetice. Unsur. Material
de condensajune. Arzătoare cu acetilen. Material
pentru instalări cu electricitate. Cereți catalog de
prețuri și prospect gratuit. — Serviciu conștințios
— Telefon pentru oraș și comitat Nrul 318. —